

В умовах ТОВ «Подільський господар» Шепетівського району Хмельницької області (корпорація «Сварог Вест Груп») в останній час спеціалісти перевели новонароджених телят на зарубіжні технології, які передбачають випоювання високоякісного замороженого молозива (перші три дні після народження), до 20-го дня незбираного молока, з 21- до 60-денного віку замінича незбираного молока. Одночасно використовується премікс «Зоовіт» для телят різного віку (виробник Укрзооветпромстач), а сіно згодовується з двомісячного віку. В умовах господарства раціон телят у віці 61-120 днів складається з комбікорму, сіна і води (досхочу). У період з 120- до 180-денного віку, молодняку згодовують раціон високопродуктивної корови: сіно, силос, брага, комбікорм. Концентровані корми згодовують невеликими порціями 3-4 рази за добу.

Середньодобові прирости молодняку в господарських умовах протягом 2013-2014 років складають у віці: від народження до 2-х місяців – 750 г, 2-6 місяців – 900-1100 г, 6-12 – 700 г. Жива маса теличок у кінці молочного періоду має понад 250 кг. Однак поки що не визначено яким буде термін господарського використання дійних корів за такою технологією вирощування ремонтного молодняку.

Організуючи годівлю ремонтних телиць в молочний період, велику увагу необхідно звертати на загальний баланс у раціоні основних і кислотних елементів. Доведено, що в раціонах жуйних повинен бути надлишок основних елементів. Порушення цього балансу призводить до пригнічення росту і розвитку та нераціонального витрачання кормів. Тому на усіх вікових етапах росту телят використовуються премікси.

Отже, прагнення фахівців господарства до нововведень у технологію вирощування ремонтного молодняку великої рогатої худоби, передбачає своєчасне привчання до кормів різних груп та організацію повноцінної годівля на всіх етапах росту і розвитку.

УДК 639.219 (477.44)

Линник В.А., студент IV курсу напряму підготовки «Водні біоресурси та аквакультура»*

НУБіП, м. Київ, Україна

ВІДТВОРЕННЯ СТРОКАТОГО ТОВСТОЛОБА У ТОВ «МЕРКУРІЙ» ВАТ «ВІННИЦЯРИБГОСП»

Рибна галузь України – це єдиний рибогосподарський комплекс, який має замкнутий технологічний цикл від відтворення і охорони рибних запасів до вирощування та вилову, переробки риби та реалізації рибопродукції. На території нашої країни є близько 1 млн. га водойм

* Науковий керівник – Дудник С.В., кандидат біологічних наук, доцент

рибогосподарського призначання, у тому числі 200 тис. га ставів, що могли б повністю забезпечувати потреби населення у високоякісній рибній продукції та її експорт. Проте весь час існує потреба у удосконаленні технологій відтворення та вирощування основних видів, які використовуються у ставовій полікультурі, а також освоєнні нових видів. Одним із основних видів нині у полікультурі України виступає товстолоб строкатий, вирощування якого набирає обертів та поширюється серед нових державних і приватних підприємств. Внесення інновацій у біотехніку його відтворення є актуальним нині і має важливе практичне значення.

У зв'язку з цим метою нашої роботи було дослідити особливості відтворення строкатого товстолоба в одному з успішних приватних рибничих господарств. Дослідження нами проведені під час проходження виробничої практики влітку 2014 року.

У ході проведених досліджень використовувалися гідрохімічні методи для оцінки якості умов утримання досліджуваного виду риб, гідробіологічні методи для оцінки їхньої природної кормової бази та умов живлення, іхтіологічні методи для оцінки стану стада риб, яке використовувалося для відтворення, а також критичний аналіз наукових даних і розрахункові методи. Матеріалом для виконання досліджень було плідникове стадо строкатого товстолоба у господарстві ТОВ «Меркурій» ВАТ «Вінницярибгосп».

Для товстолоба строкатого в умовах наших ставових господарств можливе лише штучне відтворення, оскільки у внутрішніх водоймах України неможливо відтворити весь комплекс необхідних йому нерестових умов. Штучне відтворення здійснюється заводським методом з використанням гіпофізарного ін'єктування.

Для відтворення даного виду в ТОВ «Меркурій» нерестову кампанію у 2014 році проводили з 15 травня до 15 червня. У ході досліджень встановлено, що господарство використовує базову біотехніку штучного відтворення рослиноїдних риб амурського комплексу. У якості стимулюючих дозрівання плідників речовин використовується ацетонований гіпофіз ляща. Ін'єктування для самок проводиться із розрахунку 3-5 мл/кг маси плідника, для самців – із розрахунку 3 мл/кг.

Штучне відтворення було ефективнішим за дворазової гормональної стимуляції самок, коли перша доза складала 1/8 частину від установленої для них загальної дози, друга проводилася через 12-24 год. На початку нерестової кампанії дозу гіпофізу встановлювали методом пробної партії самок. Самкам, які мають великий обхват тіла, дозу гіпофізу збільшували на 20%. Напротязі нерестової кампанії дозу гіпофізу знижували у відповідності зі зростанням температури води і стадії дозрівання плідника. Самців ін'єктували один раз (за годину до завершальної ін'єкції самкам).

Доза гіпофізу для них становила 1/2 вирішальної ін'єкції самкам і корегувалася впродовж нерестової кампанії.

Ікру отримували шляхом зціджування, як і молоки. Осіменіння проводили сухим методом. Запліднену ікру промивали поточною водою і завантажували в інкубаційні апарати «Амур – 150». Рівень запліднення ікри склав 80%. Інкубація ікри тривала 28 год. за температури води 23°C. Вихід личинок від інкубації сягав 70%. Абсолютна робоча плодючість самок склала 530 тис. ікринок на самку. Підрощування личинок проводили у лотках до життєстійких стадій. Підрощеним рибопосадковим матеріалом зарибнювали вирощувальні стави.

Виходячи з отриманих результатів і співставлення їх з результатами штучного відтворення даного виду в інших господарствах, можна стверджувати, що використання базової біотехніки штучного відтворення рослиноїдних риб амурського комплексу у даному господарстві є досить ефективним. Для підвищення результативності нерестової кампанії, на нашу думку необхідно більш детально узгоджувати терміни і хід нерестової кампанії з наявними погодними умовами кожного року, щоб знижувати їхній негативний вплив, наприклад, на обсяги отриманих зрілих статевих продуктів та їхню якість, рівень запліднення ікри, рівень виходу личинок від інкубації.

Отже, природні кліматичні умови зони Лісостепу України, де розташоване дослідне господарство не відповідають екологічним вимогам товстолоба строкатого, а також у ставах не можливо забезпечити весь комплекс необхідних йому нерестових умов, тому його природне відтворення неможливе.

Застосовується штучне відтворення заводським методом з використанням гіпофізарного ін'єктування.

Ефективність штучного відтворення даного виду у ТОВ «Меркурій» може бути підвищена шляхом більш ретельної підготовки нерестової кампанії.

УДК 636.082.2.084

Макарова К.В., учениця 11 класу хіміко-біологічного напрямку*
Ліцей №17, м. Хмельницький, Україна

АСПЕКТИ ГОДІВЛІ ТА СЕЛЕКЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН

Годівля впливає на розвиток, інтенсивність зростання, масу тіла, відтворювальні функції тваринного організму. Тільки за повного забезпечення худоби і птиці високоякісними кормами можна успішно

* Науковий керівник – Ковальчук Л.Р., завідувач кафедри хіміко-біологічних наук